

معیارهای مطلوب سیستم مدیریت شهری را ارائه کند.

۲ - تعریف سیستم مدیریت شهری
هدف سیستم مدیریت شهری به مثابه جزئی از سیستم حکومتی، اداره امور شهرهاست. و نقشی که دولت برای این سیستم قایل می‌شود، تعریف این هدف را روشن می‌سازد. تردیدی نیست که این تعریف، هرچه باشد، هدف سیستم مدیریت شهری در جهت اهداف ملی بوده و با آن همسوست و از کلیات آن تبعیت می‌کند. به همین دلیل است که برنامه‌های این سیستم برای ساماندهی امور شهر، به‌طور کلی در چارچوب برنامه‌های کلان و قوانین جاری کشور تدوین می‌گردد و اقدامات این سیستم ناقض مقررات قانونی کشور نیست. (۳)

تعاریف متعددی از مدیریت شهری ارائه شده است و هرکدام از این تعاریف بیان‌کننده نگرشی نظام‌مند به مقوله مدیریت شهری است: «مدیریت شهری عبارت است از اداره امور شهر به منظور ارتقاء مدیریت پایدار مناطق شهری در سطح محلی با در نظر داشتن، و تبعیت از اهداف سیاست‌های ملی، اقتصادی و اجتماعی کشور است.» (۴) یا «مدیریت شهری عبارت است از یک سازمان گسترده، متشکل از عناصر و اجزاء رسمی و غیررسمی موثر و ذیربط در ابعاد مختلف اجتماعی، اقتصادی و کالبدی حیات شهری با هدف اداره، کنترل و هدایت توسعه همه جانبه و پایدار شهر مربوطه است.» (۵)

علاوه بر دو تعریف عمومی فوق، تعریف تخصصی دیگری عبارت است از «مدیریت شهری به عنوان چارچوب سازمانی توسعه شهر به سیاستها، برنامه‌ها و طرحها و عملیاتی اطلاق می‌شود که در پی اطمینان از تطابق رشد جمعیت با دسترسی به زیرساختهای اساسی مسکن و اشتغال هستند. براین اساس، کارآیی مدیریت شهری وابستگی مشخصی به عوامل زمینه‌ای از قبیل ثبات سیاسی، یکپارچگی اجتماعی و رونق اقتصادی و نیز عوامل دیگری از قبیل مهارت و انگیزه‌های سیاستمداران و اشخاص استفاده‌کننده از این سیاستها دارد. تحت این شرایط چارچوب و ویژگیهای سازمانی حکومت و مدیریت شهری به‌ویژه نقش اجرایی بخش دولتی و عمومی در آن، تاثیر بسیار تعیین‌کننده‌ای در موفقیت آن ایفا می‌کند.» (۶)

مدیریت شهری؛

اهداف

و

راهبردها

هاشم داداش‌پور

۱ - مقدمه

شهر به مثابه بخشی از سلسله مراتب سیستم قضایی و تقسیمات سیاسی - جغرافیایی هر کشور براساس شاخصه‌های مختلفی مانند نوع حکومت، مدیریت، سطح آگاهی، علاقه‌مندی اجتماعی و مشارکت مردم در نظام تصمیم‌گیری و... شکل می‌گیرد. نظام مدیریت شهری باهدف اداره مطلوب امور شهر، سعی دارد. روابط میان عناصر شهری را هماهنگ سازد. به‌دلیل گستردگی و میان رشته‌ای بودن سیستم مدیریت شهری به‌مثابه یک سیستم باز، عوامل مختلفی در آن دخالت دارد و بدون شناخت این سیستم نمی‌توان عناصر و روابط را در جهت اهداف آن تغییر شکل داد، زیرا هنر برنامه‌ریزی، شناخت عناصر سیستم و ایجاد روابط بین آن عناصر است، به‌نحوی که این مجموعه عناصر در جهت هدف سیستم عمل کنند. بی‌توجهی به اجزاء همچنین عدم کشف روابط و میزان تاثیر هر یک از عناصر در نظام تصمیم‌گیری هرگز به یک نظام تصمیم‌گیری منسجم، موثر و معطوف به اهداف مطلوب منجر نخواهد شد. (۱)

شهر مرکز فرصت و محیطی برای ارائه تواناییهای بالقوه انسانی است. تمرکز روزافزون افراد در نواحی شهری و رشد سریع شهرنشینی ناشی از مهاجرت و همچنین افزایش طبیعی جمعیت شهر، مشکلاتی را در ارائه خدمات متناسب با میزان افزایش جمعیت شهری به وجود می‌آورد که خود به‌عنوان یکی از موانع اصلی اجرای وظایف و ارائه خدمات شهری کافی به شهروندان می‌گردد. این امر توأم با عدم رغبت مردم برای مشارکت در فعالیتهای عمران شهری، که تا حد زیادی ریشه در شیوه نظام اداری متمرکز دارد، از عواملی هستند که توانایی مسئولان را در تامین نیازهای ساکنان شهری با مشکل مواجه می‌سازد. بنابراین، کارکرد مدیریت شهری کارآمد به‌عنوان یک نهاد مدیریتی فراگیر و درگیر با موضوعها و پدیده‌های بسیار گسترده و متنوع شهر و شهرنشینی ضروری است تا نهایتاً دستیابی به توسعه انسانی پایدار در شهر میسر گردد. (۲) این مقاله درصدد است تا با ارائه تعریفی از مدیریت شهری، جایگاه آن را در سیستم مدیریت جامعه مشخص کند و با بیان اهداف و راهبردهای این نوع مدیریت، ویژگیها و

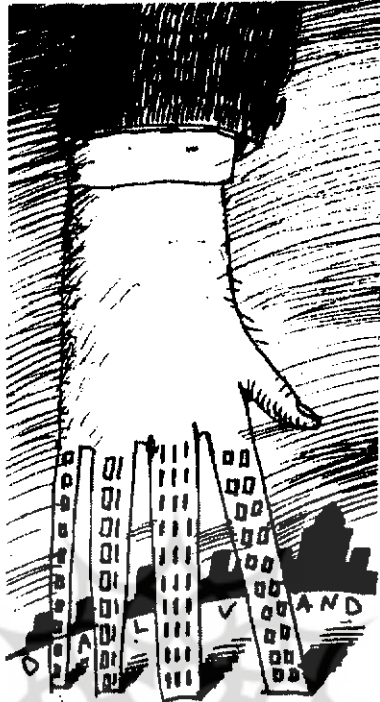
سیستم شهردار و اعضای شورای شهر را جداگانه انتخاب می‌کنند. شهردار ریاست شورای شهر را به عهده می‌گیرد و لزوماً دارای تخصص نیست. نوع سوم سیستم (شورایی مطلق) است که اعضای شورا هرکدام مسئول قسمتی از کارهای شهرداری بوده ضمناً با یکدیگر جلسات مشورتی دارند و درباره کلیه امور با اکثریت آراء اتخاذ تصمیم می‌کنند. در این سیستم، معمولاً یکی از اعضای شورا به‌عنوان عضو ارشد برای اداره امور جلسات شورا انتخاب می‌شود و در بعضی از موارد در نقش شهردار و رئیس انجمن شهر انجام وظیفه می‌کند. (۹)

شکل دیگر تقسیم‌بندی مدیریت شهری بدینگونه بیان شده است: مدیریت شهردار با اختیارات کم، شهردار با اختیارات متوسط و شهردار با اختیارات وسیع. در بیشتر کشورهای در حال توسعه از جمله ایران، شهردار اختیارات کمی دارد و معمولاً حکومت مرکزی نقش اساسی را در مدیریت شهری دارد و شهر را مانند یکی از ادارات خود و یا وزارتخانه تابعه اداره می‌کند و مشارکت مردم در اداره امور شهری به حداقل می‌رسد. در حالی که بویژه برای اداره شهرهای بزرگ به شهردار با اختیارات وسیع نیاز است. مدیریت در یک شهر معمولاً نباید به محدوده خود شهر ختم شود، بلکه لازم است برای ایجاد تعادل بین میزان نفوذ حکومت مرکزی و شهرداری این مدیریت در یک محدوده وسیعتری اعمال شود. در این سیستم، استقلال مالی و اداری سیستم شهر و شهرداری برای مدیریت مطلوب و کارآمد ضروری است. (۱۰)

۴ - تبیین اهداف و راهبردها

چه اهداف و وظایفی بر سیستم مدیریت شهری مترتب است؟ و این اهداف چگونه و از چه طریق باید تحقق پیدا کنند؟ با چه معیارهایی می‌توان تحقق اهداف را اندازه‌گیری و تحلیل کرد؟ پاسخ به این سؤالات، در وهله اول مستلزم شناسایی و تبیین مسائلی مبتلا به سیستم مدیریت شهری و در وهله دوم شناخت مسائلی حاکم بر آن است.

۴-۱ اهداف مدیریت شهری: هدف تئوریک سیستم مدیریت شهری، تقویت فرایند توسعه شهری است به‌نحوی که در سطح متعارف جامعه زمینه و محیط مناسبی برای زندگی راحت و کارآمد شهروندان، به‌تناسب ویژگیهای اجتماعی و اقتصادی فراهم شود. در قالب این هدف کلان می‌توان سه هدف خرد فراگیر برای تمام

مدیریت شهری باید بتواند پروژه‌های اجرایی از سوی هر سازمانی را به نفع شهروندان سوق دهد و بدین لحاظ بایست با مفاهیم کلی فنی و جاری تمامی دستگاههای خدماتی آشنایی حاصل کند. چنین دستگاههایی نظیر آب و فاضلاب، برق و مخابرات و گاز و... تماس متقابل کمتری دارند، و لذا مدیریت شهری می‌تواند هماهنگ‌کننده و جهت‌دهنده مناسبی برای این استفاده تلقی شود. (۸)

۳-۲-۱ تبیین نقش اجرایی مدیریت شهری در قالب نظام‌های شهرداری: در سطح جهان سه نظام شهرداری شناخته شده است. نوع اول (شورا - شهردار) است که بهترین سیستم شناخته شده جهانی محسوب می‌شود. در این سیستم مردم شهر، عده‌ای را به‌نمایندگی شورای شهر انتخاب می‌کنند و سپس شورای مذکور شخص واجد شرایط را به‌عنوان شهردار استخدام کرده و اداره امور شهر را به‌عهده او واگذار می‌کند و برنامه فعالیتها و عملیات شهرداری و منابع درآمد و مصارف آن را تصویب کرده و سپس بر روند عملیات شهرداری نظارت می‌کند. نوع دوم سیستم (شهردار - شورای شهر) است؛ در این

۳ - جایگاه مدیریت شهری در نظام برنامه‌ریزی

سیستم مدیریت شهری بنا به تعریف و به‌لحاظ وظایف عملی خود موظف به برنامه‌ریزی توسعه و عمران شهری و اجرای برنامه‌ها، طرحها و پروژه‌های مربوطه است.

انجام این وظایف تعیین‌کننده نوعی هویت برنامه‌ریزی اجرایی برای آن است. در واقع مدیریت شهری در قالب نظام برنامه‌ریزی اقتصادی، اجتماعی و قضایی حاکم بر کشور، اقدام به تهیه برنامه‌های توسعه شهری برای شهر می‌کند و سپس آن برنامه را در چارچوب نظام اداری - اجرایی حاکم، به پروژه‌های عملیاتی تبدیل کرده و به مرحله اجرا می‌رساند. براین اساس وظایف و جایگاه سازمانی و اجرایی مدیریت شهری را می‌توان به شرح زیر تعیین کرد: ۳-۱ تبیین نقش سیستم مدیریت شهری به‌مثابه یک برنامه‌ریز: این نقش را می‌توان در دو قالب روابط برون و درون سیستمی مطالعه کرد، در قالب اول، روابط مدیریت و برنامه‌ریزی شهری در ارتباط با نظام عمومی برنامه‌ریزی و سطوح بالاتر برنامه‌ریزی بررسی می‌شود. مهم‌ترین موضوع قابل توجه در این سطوح، ضرورت نامین هماهنگی این سطوح با یکدیگر است. در قالب دوم، تهیه برنامه‌های جامع فیزیکی، اقتصادی، اجتماعی و مالی لازم برای توسعه کارآمد شهر به‌عنوان اصلی‌ترین وظیفه سیستم مورد توجه قرار می‌گیرد.

۳-۲ تبیین نقش اداری - اجرایی سیستم مدیریت شهری: مدیریت شهری به‌لحاظ اداری - اجرایی یک سازمان بسیار گسترده و مشتمل بر عناصر متعدد و متنوع لازم برای اداره امور یک شهر است. هرچند این عناصر طیف عملکردی گسترده‌ای را شامل می‌شوند، اما به‌هرحال عناصر مرکزی و اصلی سازمان شهرداری است که در تمامی عملکردهای تدوین شده سیستم و به‌ویژه امور اداری و اجرایی دخیل است. در واقع شهرداری از یک سو، جزء عناصر مهم مدیریت سیاسی و اجتماعی شهر محسوب می‌گردد و از طرف دیگر مهم‌ترین عنصر اجرایی سیستم مدیریت شهری است. (۷) براین اساس، می‌بایست ضرورتاً نگرش درون سازمانی مدیریت شهری به سازمانهای جانبی و فعالیتهای آنها تمسیم داده شود. و شهرداری نهادی مستقل و جدا از دیگر سازمانها که برای حفظ منافع درون سازمانی به تقابل با آنها برمی‌خیزد دیده نشود.

● قابلیت انطباق چارچوب سازمانی با ماهیت چند عملکردی مدیریت شهری: چارچوب سازمانی باید به نحوی طراحی شود که تمام عناصر و وظایف سیستم از امور اجرایی روزمره و بسیاری جزئی تا برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری‌های درازمدت و کلان مورد توجه قرار گرفته و از جایگاه مناسب در الگوی طراحی شده برخوردار باشند.

لزام طراحی چارچوب سازمانی و تشکیلاتی چندسطحی و چندلایه‌ای برای سیستم مدیریت شهری و ماهیت متنوع و چند عملکردی مدیریت شهری ایجاد می‌کند که سیستم مدیریتی مربوط به آن به صورت چندسطحی طراحی و اجرا شود به گونه‌ای که هر سطح بتواند پاسخگوی ملاحظات و نیازهای ناشی از هر یک از گونه‌های عملکردی سیستم باشد. بر همین اساس، سیستم مدیریت شهری را می‌توان متشکل از سه سطح مدیریت دانست: (۱۲)

الف: مدیریت سیاسی - اجتماعی و نهادی، که مستلزم افزایش قدرت سیاسی شهروندان و نمایندگان انتصابی است؛
ب: مدیریت سازمانی که مستلزم انتقال مسئولیت برای برنامه‌ریزی، مدیریت و مالکیت و تخصیص منابع از حکومت مرکزی به سازمان زیربخشی یا سطوح مدیریت شهری است؛ (۱۵)
ج: مدیریت اجرایی و فنی.

۶- تعیین معیارهای ارزیابی سیستم

علاوه بر معیارهای عمومی مدیریت خوب از قبیل کارایی، شفافیت، قابلیت محاسبه و مشارکت، ارزیابی سیستم مدیریت شهری به صورت نظری به شرح مواد پنجگانه زیر تدوین می‌شود:

● کارایی در استفاده از منابع مالی انسانی و کالبدی از طریق شیوه‌های مناسب بودجه‌گذاری، ارزیابی پروژه مدیریت پرسنلی و اجرایی طرحها؛
● قابلیت ادامه حیات مالی بر مبنای بهره‌برداری کامل از بنیان درآمدی منابع محلی و مدیریت مالی و منطقی؛

● حساسیت نسبت به نیازهای ناشی از رشد روزافزون شهری و برخورداری از توانایی لازم برای برنامه‌ریزی توسعه شهری و تامین خدمات آن، قبل و یا حداقل همگام با ایجاد تقاضا؛

● حساسیت نسبت به نیازهای ناشی از فقر شهری و بهادادن به نظرات عمومی برای بهبود و

هدف نظام مدیریت شهری، اداره مطلوب امور شهر و ایجاد هماهنگی میان عناصر آن است.

است.

هنر برنامه‌ریزی، شناخت عناصر سیستم است به طوری که این مجموعه عناصر در جهت هدف سیستم عمل کنند.

بدون شناخت روابط میان عناصر نمی‌توان به یک نظام تصمیم‌گیری منسجم دست یافت.

یافت.

هدف سیستم مدیریت شهری به مثابه جزئی از سیستم حکومتی، اداره امور شهر است.

است.

مدیریت شهری در قالب نظام برنامه‌ریزی اقتصادی و اجتماعی، برنامه‌های توسعه شهری را به اجرا در می‌آورد.

است.

هدف تئوریک مدیریت شهری تقویت فرآیند توسعه شهری برای فراهم کردن یک محیط مناسب برای شهروندان است.

شرطی در قالب یک رویکرد استراتژیک به مدیریت شهری قابل حصول است.

● در طراحی چارچوب سازمانی و تشکیلاتی سیستم مدیریت شهری می‌باید اصول زیر مورد توجه قرار گیرد:

● در لزوم پوشش کامل همه امور شهری توسط چارچوب سازمانی مدیریت شهری باید به نحوی طراحی شود که تمام امور در هر دو زمینه جغرافیایی و عملکردی، را تحت پوشش قرار دهد. در چنین شرایطی هماهنگیها و روابط بین سازمانی از اهمیت و جایگاه ویژه‌ای برخوردار است به گونه‌ای که تمام سازمانها و ادارات موثر و مسئول امور شهری باید در قالب یک سیستم هدفمند و هماهنگ عمل کرده و به ایفای مسئولیت‌هایشان بپردازند؛

● شمول مدیریت شهری بر برنامه‌ریزی شهری: مطابق با اصول علمی مدیریت، برنامه‌ریزی شهری جزو وظایف و عناصر اصلی سیستم مدیریت شهری محسوب می‌شود. بر این اساس برنامه‌ریزی فیزیکی، اقتصادی و اجتماعی برای یک شهر، تحت نظارت و هدایت سیستم مذکور انجام می‌گیرد.

سیستم‌های مدیریت شهری به شرح زیر تعیین کرد:

● حفاظت از محیط فیزیکی شهر؛
● تشویق توسعه اقتصادی و اجتماعی پایدار؛
● ارتقاء شرایط کار و زندگی کلیه شهروندان با توجه ویژه به افراد و گروه‌های کم‌درآمد. (۱۱)
۲- راهبردها در مدیریت شهری: برای تحقق اهداف و انجام وظایف مذکور، راهبردهای اساسی ذیل ارائه و تدوین می‌شود:

۱-۲- انتقال مسئولیت و وظایف برنامه‌ریزی، مدیریت و گردآوری و تخصیص منابع از سوی دولت و سازمانهای مرکزی به مدیریت شهری؛ (۱۲)

● جلب مشارکت عموم مردم برای مدیریت شهرها؛

● بهبود و توسعه ساختار سازمانی و تشکیلاتی سیستم و امور پرسنلی و قانونی؛

● بهبود شیوه‌های مدیریت مالی و اقتصادی؛

● تاکید بر مدیریت و برنامه‌ریزی استراتژیک و جامع سیستم؛

● بسیج کلیه منابع توسعه شهری با مشارکت فعالانه بخش خصوصی و سازمانهای مربوط به جامعه محلی؛

● تاکید بر راهبردهای (توانبخشی) در ارتباط با مسکن و امکانات زیربنایی با کمکهای ویژه برای اقشار کم‌درآمد؛

● سازماندهی و بهبود کیفیت محیطی فیزیکی زندگی شهری به ویژه برای اکثریت عظیم فقرا شهری. (۱۳)

۵- ویژگیهای مطلوب

مباحث مسکن، زمینه نظری لازم برای تعیین شرایط و ویژگیهای مطلوب و ضروری برای موفقیت و کارایی سیستم مدیریت شهری و به عبارت دیگر (بایدهای) لازم برای این موضوع را فراهم ساخته‌اند؛ این بایدها را می‌توان در زمینه ویژگیهای روش شناختی و ویژگیهای سازمانی و شرایط محیطی مناسب، طبقه‌بندی و ارائه کرد.

به لحاظ روش شناختی صرفیت و کارایی سیستم مدیریت شهری در گرو برخورداری آن از ویژگیها و شرایط زیر است:

● اتخاذ رویکرد سیستمی: مهمترین شرط روش‌شناسانه و موفقیت سیستم، اتخاذ رویکرد سیستمی و کل‌نگر نسبت به مولفه‌های توسعه شهر و برقراری انسجام نظام‌یافته در هر دو زمینه جغرافیایی و عملکردی است. تحقق چنین

شهید بهشتی، ۱۳۷۳، ص ۱۰.
 2 - INNOVATIVE URBAN MANAGEMENT PRACTICES, THE URBAN AGE "VOL.3" N4' JANUARY 1996.

۳ - زاهدی فر پیشین صص ۱۵-۱۴.
 ۴ - نقش نوین شهرها و مساله مدیریت، ویژه نامه مرکز مطالعات برنامه ریزی شهری، شهرداری تهران ص ۷.
 ۵ - نوید رضوانی سمید «بهبود مدیریت شهری» دفتر مطالعات برنامه ریزی وزارت کشور ص ۴.
 ۶ - کاظمیان شیروان غلامرضا «الگوی مناسب سیستم مدیریت شهری در ایران» پایان نامه کارشناسی ارشد برنامه ریزی شهری و منطقه ای، دانشگاه شهید بهشتی ۱۳۷۳.
 ۷ - همان ص ۵۵.

۸ - بیگی فریدون «مدیریت شهری، نیاز امروز ضرورت فردا» مجله تدبیر شماره ۵۵ شهریور ۷۳، ص ۲۴.

۹ - هاشمی، فضل... (حقوق شهری و قوانین شهری) وزارت مسکن و شهرسازی، مرکز مطالعات و تحقیقات شهرسازی و معماری، چاپ اول ۱۳۶۷ صص ۱۱-۱۰.

۱۰ - ابراهیمی، محسن (مجموعه مقالات شهر سالم، مدیریت شهری) ناشر اداره کل روابط عمومی و بین الملل شهرداری تهران ص ۸۲.

۱۱ - کاظمیان، پیشین، ص ۵۶.

۱۲ - نقش شهرها و مساله مدیریت، پیشین ص ۷.
 13 - ELEMENTS OF URBAN MANAGEMENT, PREPARED BY, ILGS, THE UNIVERSITY OF BIRMINGHAM, UNITED KINGDOM. PP. 12,13.

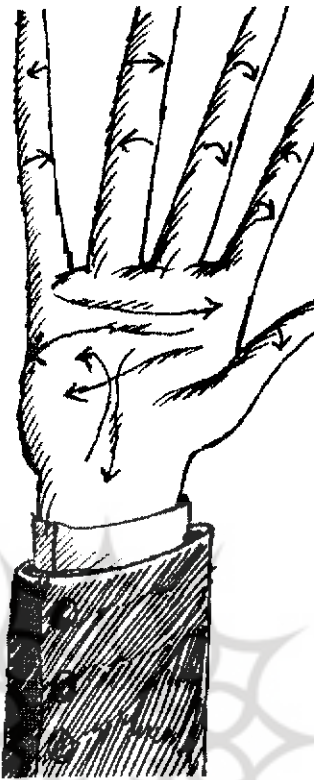
۱۴ - رضویان، محمد تقی «تمرکززدایی در کشورهای در حال توسعه و ایران» انتشارات شروین، چاپ اول، ۱۳۷۲ ص ۱۶.

۱۵ - کاظمیان پیشین صص ۶۲-۶۱.
 16 - BY, HELEN. E. MARTZ, CITIZEN PARTICIPATION IN GOVERNMENT (WASHINGTON, PUBLIC AFFAIRS PRESS, 1984. P.2

۱۷ - زاهدی فر، پیشین ص ۱۸.

پی نوشت

- اگرچه در حال حاضر شورای شهر، به عنوان حلقه واسط دولت و شهرداری عمل می کنند ولی تجربه سه ساله شوراهای در کشور، عملاً همان ویژگی ها با تغییراتی حفظ شده است.
- هاشم داداش پور: کارشناس ارشد شهرسازی

حکومت است.

باتوجه به موارد فوق، می توان نتیجه گرفت که نظام تصمیم گیری شهری به عنوان یک سیستم باز برای خود اهداف، محیط، منابع و شیوه های خاص اجرایی را داراست و چنانچه هریک از این عوامل به عللی به رکود کشیده شود سیستم دچار اختلال گردیده و نمی تواند به عملکرد بهینه خود پردازد و لذا ضروری است که همواره:

- دیدگاه سیستمی به نظام مدیریت شهری تسری داده شود؛
- شرایط و محیط مورد نیاز برای فعالیت سیستم مدیریت شهری مهیا گردد؛
- به نقش مردم و مشارکت آنها در مدیریت شهری اهمیت داده شود؛
- ارتباطات درون سیستمی و بیرون سیستمی به گونه ای برقرار گردد که حداکثر بازدهی را برای اهداف سیستم ارائه دهد. (۱۷)

منابع و ماخذ

۱ - زاهدی فر، محمدحسین «تحلیل نظام تصمیم گیری در شهر تهران، بررسی امکان پذیری تمرکزگرایی در تصمیم گیری» پایان نامه کارشناسی ارشد برنامه ریزی شهری و منطقه ای، دانشگاه

دسترسى آنان به مسکن، خدمات اولیه و اشتغال؛

• توجه به حفاظت محیطی از طریق فراهم ساختن خدمات عمومی و تنظیم فعالیت بخش خصوصی.

۷ - ویژگیها و شرایط محیطی

موفقیت و کارایی مدیریت شهری منوط به توجه جدی به شناسایی و تحلیل عوامل محیطی و بیرون سیستمی و تاثیرات آنها دارد. بر همین اساس موارد زیر ضروری و قطعی است:

• لزوم هماهنگی با سطح توسعه یافتگی و ارتباط متقابل توسعه انسانی: سیستم مدیریت شهری باید به عنوان ابزاری برای توسعه انسانی پایدار و مشارکتی شهر و کشور طراحی و تدوین شود؛

• لزوم حضور عناصر منتخب شهروندان در سیستم: ارتباط مستقیم مدیریت شهری با شهروندان و خواسته های آنان و نیز مشارکت آنان در مدیریت شهری ایجاب می کند که عناصر تصمیم گیری و سیاستگذاری آن به وسیله شهروندان انتخاب و تعیین شوند، و از این طریق همسویی و هماهنگی مدیریت شهری با خواسته های شهروندان به عنوان موکلین مستقیم تضمین شود. (۱۶) دکتر هلن مارتز این نوع مشارکت را «شهروندی» بالغ می نامد و خاطر نشان می سازد که چنین مشارکتی می تواند موثرترین نقش را در مدیریت شهری داشته باشد.

• لزوم تعیین دقیق جایگاه مدیریت شهری در نظام اداری و سیاسی کلان جامعه برای طراحی سیستم مدیریت شهری و افزایش امکان موفقیت آن.

۸ - سخن آخر

نظام تصمیم گیری در هر شهر، بمثابه یک سیستم دارای عملکرد است و عناصر و روابط موجود در آن می بایستی به پیروی از کل سیستم عمل کرده و همواره ارتباط آن را با عناصر خارجی سیستم به صورت تعاملی حفظ کند و چنانچه هر یک از عناصر یا روابط از حالت معقول خود خارج گردد سیستم را با مشکل مواجه خواهد ساخت.

از اینرو، نظام تصمیم گیری شهر با هدف اداره امور شهر و تامین محیط مناسب زندگی برای شهروندان به عنوان زیرمجموعه ای از سیستم حکومتی بوده که باتوجه به ساختار سیاسی کلان کشور نسبت به پیگیری امور اقدام می کند. عمده اهداف این سیستم در جهت اهداف کلان